

Sügisel võib koeri kimbutada salakaval leptospiroos

Eelmisel sügisel hoidis koeraomanike meeli ärevil leptospiroos, millesse haigestus tavalisest rohkem koeri ja oli ka surmajuhtumeid.

Laboratoorse diagnoosi said 26 koera 66-st, keda uuriti. Paljude loomade leptospiroosi haigestumine jäi kindlasti ka diagnoosimata. Augusti lõpu seisuga on tänavu uuritud 51 koera vereproovidest positiivseks osutunud 15. Küsimustele vastab loomaarst Angela Tiivel.

Eelmisel aastal pidasime leptospiroosi laialdasema leviku üheks põhjuseks kehva vihmast suve ja pikka sügist. Kas sel aastal võime olla muretumad?

Seda on kahjuks võimatu öelda. Leptospiirade levik sõltub tõesti ilmast ja eks aeg näitab, milliseks sügis kujuneb. Kuna leptospiirade ellujäämiseks on vaja niiskust, siis mida vihmasem on, seda kauem püsivad nad keskkonnas eluvõimelised. Leptospiroosi võib sügisel sagedamini esineda veel sellepärast, et rotid ja hiired üritavad jahenevate ilmade eest inimeste ja koduloomade eluruumides varju otsida. Loomad võivad nakatuda limaskestast- või nahavigastuste kaudu, kui puutuvad kokku leptospiirasid sisaldava uriini või uriiniga saastunud pinnase, vee või söögiga.

Mida peaksin oma koera juures silmas pidama, et haigus õigel ajal ära tunda ja piisavalt kiiresti arsti juurde jõuda?

Haiguse sümptomid avalduvad enamasti mõne päeva või nädala jooksul. Kuna haiguse sümptomid on mittespetsiifilised ja sarnanevad paljude teiste haigustega, on ainult kliiniliste tunnuste põhjal võimatu diagnoosi panna.

Haiguse kliinilised tunnused võivad haigustekitajast ja koera immuunsusest sõltuvalt olla erinevad. Haigestunud loomad on tavaliselt isutud ja loiud, võib kaasneda ka kehatemperatuuri tõus, mõnedel liigjoomine ja -urineerimine, kõhulahtisus, oksendamine. Osal patsientidel võib esineda ka limaskestast ja naha kollasust. Koertel, kellel on haiguse üliäge kulg, on esimesteks nähtudeks apaatsus ja temperatuuri tõus ning haigus progresseerub nii kiiresti, et loom sureb ühe-kahe päevaga, ilma et kliinilised tunnused jõuaksid ilmneda.

Kas leptospiroosi ravi on spetsiifiline või tehakse ainult sümptomaatilist ravi nagu enamiku muude nakkushaiguste puhul?

Haiged koerad tuleb hospitaliseerida, nad vajavad sümptomaatilist ravi, veenisest tilkinfusiooni, vajaduse korral maksa- ja neerufunktsioone toetavaid preparaate jne. Nii inimestel kui ka koertel kasutatakse leptospiroosi raviks penitsilliini ja doksütsükliini.

Missugused ettevaatusabinõud tuleb tarvitusele võtta, et leptospiroosis koer ei nakataks teisi koeri või inimesi?

Nakkuskahtlase loomaga tuleb minimaalselt ringi liikuda, vältida laste, rasedate ja immuunpuudulikkusega inimeste kokkupuudet leptospirosikahtlase loomaga. Haige looma uriini koristades tuleb kasutusele võtta ettevaatusabinõud, kilekindad ja pindade desinfitseerimine. Haige looma eest hoolitsedes tuleb sageli käsi pesta. Kuna nakatumine ei toimu otsese kontakti teel, siis tubastes tingimustes ei ole vaja haiget looma teistest loomadest eraldada. Väljas tuleb koeral alati lasta urineerida ühte ja samasse kohta, eemal seisva veega veekogust ning inimeste ja loomade liikumise kohtadest.

Kas haige koer tuleb pere teisest koerast isoleerida?

Kui pere üks koer on haigestunud, on pere teisi loomi soovitatav profülaktiliselt ravida, sest liikudes nii õues kui ka samadel metsaradadel ei või me kunagi välistada ka teise koera nakatumist. Kui koeraga samal ajal haigestub mõni perekonnaliige, siis kindlasti tuleb teavitada perearsti sellest, et peres on leptospiroosi haiguskahtlusega koer.

Kas vaktsineerimine kaitseb haiguse vastu 100%?

Koerte nakatumise vältimiseks on oluline, et nad ei jooks seisva veega veekogudest: järved, tiigid, kraavid, soised alad, lombid jne.

Koertel põhjustavad kõige sagedamini haigestumist järgmised haigustekitajad: *L. canicola*, *L. grippotyphosa*, *L. icterohaemorrhagiae*, *L. pomona* ja *L. bratislava*. Eestis saab koeri leptospiroosi vastu vaktsineerida, meil registreeritud vaktsiinidega on võimalik saada kaitse *L. icterohaemorrhagiae*, *L. canicola* ja *L. grippotyphosa* vastu. Koer, keda on vaktsineeritud selle vaktsiiniga, saavutab tõenäoliselt immuunsuse nende leptospiroosi haigustekitajate vastu, mida vaktsiin sisaldas. Teda ohustavad endiselt teised tekitajad, kuid on alust arvata, et sel juhul kulgeb haigus kergemalt.

Pole täpseid andmeid, kui kaua kestab immuunsus pärast haiguse läbipõdemist, aga arvatavasti kuni aasta nagu vaktsineerimisegi puhul.

Leptospiroosi vastu vaktsineerimise vajalikkust peaks loomaarstiga arutama.